

Oponentský posudek na magisterskou práci Bc. Roberta Frecera „ Rímske lampy z pohrebísk Gerulaty“, FF UK Praha 2012, 133 s., 106 obr.

Autor si vytkl za cíl sestavit katalog římských lamp, nalezených na pohřebištích v Gerulatě a následně pak využít tohoto katalogu k další práci.

Úvodní část je věnována obecným informacím o lokalitě, její historii a výzkumům, které zde probíhaly a probíhají od poslední čtvrtiny 19. Století až do současnosti. Součástí tohoto přehledu je rovněž speciální oddíl věnovaný nekropolím Gerulaty.

Další kapitola se již zabývá samotnými lampami. Je uvedena krátkým přehledem nejdůležitějších prací o lampách a zdůvodněním, proč si autor zvolil pro svoji práci klasifikaci S.Loeschckeho, která byla původně vytvořena pro lampy z římského tábora ve Vindonisse. V Gerulatě jsou zastoupeny dva typy římských lamp – lampy s „hranatým“ volutovým hořákem a lampy firemní. Autorem jsou nejprve uvedeny charakteristické znaky těchto typů a poté již jsou k jednotlivým jejich variantám přiřazeny konkrétní exempláře. Katalog, který zahrnuje 106 lamp (včetně fragmentů), obsahuje standardní údaje o jednotlivých kusech. Není mi zcela jasné, proč je u některých exemplářů uveden pouze odkaz na publikaci (převážně M. Pichlerová nebo L. Kraskovská), zatímco jindy jsou připojeny paralely z další literatury. V popisech jsou uvedeny zajímavé informace, týkající se technických otázek, opět ale bez rozlišení mezi těmi, které byly (možná?) převzaty z literatury, a které jsou naopak výsledkem vlastního autorova pozorování (v několika případech je ovšem zřejmé, že autor používá pouze převzatý popis, protože příslušný kus nebyl k dispozici -např. č. 14, 103). Uznání a obdiv zaslouží pečlivé a velmi podrobné zpracování některých fragmentů – zejména to platí pro č. 16. O kritickém přístupu ke starším publikacím svědčí diplomandovy korekce starších interpretací (na příklad u č. 78 – dekorace, u č. 92 – typ).

Čtvrtá kapitola podává přehled námětů, které se objevují na medailonech studovaných lamp. Náměty jsou přehledně rozčleněny do několika skupin (bohové, další bájně bytosti, lidské postavy, masky, zvířata, rostliny a další předměty, geometrické motivy), k jednotlivým motivům připojuje pan Bc. Frece stručný výklad a nalezené paralely. Pátá kapitola obdobným způsobem pojednává firemní kolky. U č. 20 (str. 89) je použito poněkud zvláštní formulace: ...lampa...“je dostatočně osamelá na to, aby to bol import“. U obou výše uvedených kapitol je nutno vyzdvihnout použití velmi kvalitních barevných fotografií ke všem exemplářům (což ostatně platí i pro další části práce, včetně obrazové přílohy na konci).

Z hlediska přínosu práce je nejzajímavější šestá kapitola, v níž autor využívá studovaného souboru ke zjištění a zformulování dalších důležitých údajů. Ty se týkají v první řadě samotných lamp, jejich chronologie a pravděpodobných výrobních center, potom diplomand hodnotí výskyt lamp v jednotlivých hrobech s ohledem na užitý pohřební ritus, věk a pohlaví pohřbeného a na ostatní hrobový inventář. Všechny části této kapitoly jsou doplněny tabulkami a barevnými grafy.

V závěru je dle mého názoru třeba ocenit nejen autorovy znalosti literatury k tématu, ale i jeho logické argumentace a obecně zrale působící dojem, kterým práce působí.

Předložená práce splňuje podmínky na magisterské práce kladené a lze ji doporučit jako podklad pro obhajobu za účelem získání titulu magistr.

Doporučuji ohodnotit práci známkou výborně.

V Praze dne 14. 9. 2012

Doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.